

ΟΙ ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΘΡΑΚΗ. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ –ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.

Κορνηλία Τρακοσοπούλου – Τζήμου

Νικόλαος Χατζητρύφων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην Ανατολική Μακεδονία και στη Θράκη διατηρείται, μέχρι σήμερα, σημαντικός αριθμός καπναποθηκών παρά την παύση της αρχικής λειτουργίας τους και τις κατεδαφίσεις – καταστροφές των τελευταίων χρόνων.

Στην παρούσα εργασία γίνεται προσπάθεια να καταγραφούν τα μορφολογικά, τυπολογικά και δομικά χαρακτηριστικά στοιχεία των καπναποθηκών, ταυτόχρονα με την προσπάθεια να καταγραφεί, συνοπτικά, η εξέλιξή τους στο χρόνο: από τις πρώτες λιτές κατασκευές της δεκαετίας του 1870 (λίθινες τοιχοποιίες με ξύλινα πατώματα και δοκούς) μέχρι τις πλέον σύνθετες των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα (μεικτές τοιχοποιίες ενισχυμένες με μεταλλικούς ελκυστήρες).

Ακόμη, γίνεται εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης διατήρησής τους σε συνάρτηση με τις σημερινές χρήσεις (σπάνια συμβατές με την αρχική) και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν (εγκατάλειψη, έλλειψη συντήρησης, καταστροφικές επεμβάσεις, ασύμβατες μετατροπές, ριζική αλλοίωση του περιβάλλοντα χώρου, πυρκαγιές κ.ά.). Καταγράφονται τα σοβαρά ζητήματα που παρουσιάζονται στις τρέχουσες τεχνικές των επεμβάσεων (κατάργηση του ξύλινου φέροντα οργανισμού, αντικατάσταση με οπλισμένο σκυρόδεμα κ.ά.).

Παρουσιάζεται, επίσης, η διαδικασία της έρευνας - τεκμηρίωσης και της αποκατάστασης – ενίσχυσης των καπναποθηκών, δια μέσου των διαφόρων σταδίων που αυτή περιλαμβάνει (ανάλυση – έλεγχος, ανάλυση- διάγνωση, προγράμματα υπολογιστικής προσομοίωσης, ιδιότητες των υλικών - πειραματικός έλεγχος, θεραπεία - ενίσχυση, πυροπροστασία, κ.ά.). Γίνεται αναφορά στην ανάγκη κατάλληλης περιγραφής της κατασκευής και των υλικών που τη συνθέτουν καθώς και σε διάφορες τεχνικές ενίσχυσης των λιθοδομών και των ξύλινων κατασκευών.

Τέλος, διατυπώνονται προτάσεις και βασικές αρχές που στοχεύουν στην αποκατάσταση, επανάχρηση και ενίσχυση των ιστορικών κτιρίων των καπναποθηκών.

Εικ.: Καβάλα. Δημοτική καπναποθήκη. Τομή κατά μήκος (αρχείο ENM-KM).

Κορνηλία Τρακοσοπούλου – Τζήμου

MSc αρχιτέκτων μηχανικός, ΥΠ.ΠΟ./ Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας,

Νικόλαος Χατζητρύφων

δρ. πολιτικός μηχανικός, ΥΠ.ΠΟ./ Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας